

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACTIUNEA ȘI ADMINISTRATIUNEA:
BRAȘOVŪ, piața mare Nr. 22.

GAZETA "IEȘE ÎN FIECARE ZI.

Pe unu an 12 flor., pe șese luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.

România și străinătate:

Pe an 36 fr., pe șese luni 18 fr., pe trei luni 9 franci.

ANULŪ XLVIII.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:

O seriă garmondă 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrierile nefrancoate nu se primesc. — Manuscrisurile nu se retrămit.

N° 14.

Vineri 18 (30) Ianuarie

1885.

BrașovŪ, 17 (29) Ianuarie 1885.

Statele anticității și cele din evul mediu trăiau în falsă idee, că statul și societatea nu pōte exista fără de rob și fără de iobag. Chiar și marele filosof Aristotele din Stagira, care dișe, că omul este o ființă politică, recunoscuse necesitatea robilor din cauză, că nu sciea prin ce se înlocuiesc forțele trupesci ale omului; dér acel mare filosof al anticității adause, că, decât s'ar pute suplini forțele fizice ale omului prin alte forțe ale naturii, atunci societatea n'ar mai avé lipsă de rob.

Dela Aristotele și până ađi omenirea a făcută progrese enorme. Pentru mântuirea robilor și ridicarea lor la gradul de om se ivi creștinismul, care distruse cu principiile și cu doctrinele sale democratice sociale statele vechi păgâne. Științele exacte au descoperit în adevăr forțe, cari înlocuiesc forțele fizice ale omului, dér pentru aceea nici astăzi omenirea n'a scăpată cu totul de sclăvia, deși acesta a luat alte forme ca în vechime.

Statele actuale creștine în decursul secolilor s'au abătut prea mult dela adevăratele principii creștinești și astfel nu se pōte tăgădui că au creat și un isvor de rele și de nemulțămiri, ale căror urmări ele trebuie să le sufere ađi.

Aceste nemulțămiri se manifestă în timpul de față în Europa cea bētrână prin mișcările socialiştilor, nihiliştilor, comunistilor, anarhistilor și dinamitistilor, cari toți întreprind marea luptă în contra ordinii sociale actuale, ca s'o răstorne. Nuanțele acestea, dușmane statelor actuale, se unesc în scop, dar se deosebesc unele de altele în ce privesc mijlocele, prin care voesc să ajungă la acest scop.

Lupta ce s'a încins pretutindenea ne înfașează două tabere mari: într'una se luptă monarhia cu guvernele lor spre a susține ordinea socială actuală, ér în cealaltă tabără se luptă sectele revoluționare, cari prepară prin mișcările și atentatele lor necontentate cele mai mari îngrijiri societății, a cărei viață și avere este amenințată.

Se înțelege că în această luptă cei ce au ađi puterea n'au mâna sunt cei mai tari, și se și folosesc de puterea lor luând cele mai energice măsuri spre a apără ordinea amenințată. Cu cât atacurile și atentatele devin mai dese și mai cutezătoare, cu atât mai severe sunt și măsurile ce se iau în contra lor.

În zilele acestea lumea a fost alarmată de îngrozitorul atentat cu dinamită, ce s'au săvârșit în ziua de 24 Ianuarie n. în Londra, una în Tower și două în parlament, cu scop d'alui arunca în aer. Multe persoane au fost rănite și spaimă grozavă s'a lățit în tot orașul.

Se crede că aceste atentate sunt opera conjurătorilor fenieni irlandezi. O astfel de formă teribilă a luat răzbunarea pentru asupririle de cari au suferit și suferă încă Irlandezii de când au ajuns sub egeonia engleză.

Nici reformele cele mai noue introduse de ministerul Gladstone n'au putut să înăbușească nemulțămirea Irlandezilor și cu acesta germenele răzbunării.

Atentatele dinamitiste, anarchiste și nihiliste

în Anglia, Germania și Rusia, pe lângă aceea că fac să se ia cele mai severe măsuri de apărare, sprijinesc indirect și toate planurile reacționare și secrete-politice ale guvernelor.

Convențiunea de estradare pruso-rusescă, ce s'a încheiat în luna acesta între cele două state, este un asemenea rezultat și presa europeană o consideră în adevăr mai mult ca o măsură reacționară în contra mișcării polone din ambele state contractante. Convențiunea nu se mărginește numai la stabilirea condițiilor de estradare a criminaliştilor anarchiști și nihilisti, ci merge mai departe și stabilește un principiu prejudicios și periculos libertății cetățenilor, nu numai a celor străini, ci și a celor indigeni, prin aceea că pune chiar și vătămarea monarhilor în rândul acelor crime, cari pot justifica estradarea; în fine prin aceea că admite ori ce estradare în general pe baza înțelegerii dintre cele două guverne.

S'a născut temerea în Austro-Ungaria, că la rândul lor și guvernele monarhiei noastre vor fi invitate de către prințul Bismarck de a se alătura la convențiunea pruso-rusescă, și este caracteristic pentru curentul de față în politica mare, că un asemenea pas este declarat ađi chiar de către organele, cari au servit întotdeauna politica bismarkiană, de un pas care pōte aduce după sine o înstrăinare a monarhiei noastre de Germania.

Nu mai încapă îndoială, că intimitatea germano-rusă din ce în ce se probază mai mult prin acte săvârșite în comun de ambele guverne dela Berlin și Petersburg.

Dacă și acesta avem să o atribuim numai anarhiștilor și nihiliştilor, ori decât sub masca apărării ordinii sociale se urmăresc și se croiesc planuri mari politice, cari pot să bage și monarhia noastră în belea, viitorul ne-o va arată.

CRONICA POLITICĂ.

În curând se va prezenta în Reichstagul german un proiect din partea socialistilor-democrați în privința dreptului de scut al lucrătorilor. Proiectul cere înființarea unui minister deosebit al lucrătorilor precum și un parlament al lucrătorilor, care reprezentând întreaga clasă lucrătoare a Germaniei să fie îndreptățit a aduce hotăriri. Nu mai încap îndoială, că debaterile vor fi interesante.

*
»Agenția Stefani» comunică din Perim, ca la 25 Ianuarie n. un despărțământ de trupe italiene de pe corabia »Castelfidardo» a desbarcat în Beilul, a luat asupra și ținerea garnisonei, ridicând stégul italian. Căpeteniile indigenilor i-au primit pe soldații italieni foarte amical. Câți-va soldați egipteni, cari au rămas în Beilul se vor duce la Massauah. Beilul se află la 30 de kilometri departe de Assab, pe care Italia încă are de gând să-l ocupe. În această întreprindere ea e sprijinită de Anglia.

*
»Tribuna» din Roma dela 26 Ianuarie n. spune, că guvernul italian este foarte neliniștit cu privire la scirile despre expedițiunea lui Wolseley în contra armatei Mahdiului din cauză, că în baza unui tractat încheiat cu Anglia. Italia este obligată, când ar suferi în Sudan Wolseley o pierdere, să suplinească garnisioanele engleze în Marea roșie și pe lângă aceea să dea Englezilor și ajutor. În urma acestei destăinuirii se lămurise lucrul foarte bine pentru ce trimite Italia trupe la Assab.

În ședința camerei franceze dela 27 Ianuarie n. deputatul Baudry d'Asson a cerut să interpeleze guvernul asupra pierderii ce au suferit trupele franceze înaintea Chelungului, precum și asupra operațiilor militare din Tonchin. Ministru-președinte Ferry răspunde, că trupele nici o pierdere n'au suferit în Tonchin. Interpelarea asupra operațiilor militare a amănat-o camera pentru o lună de zile. O telegramă a generalului Briere arată, că în curând vor începe operațiile. Numărul trupelor franceze din Tonchin, socotindu-se și tiraliorii anamiți, e de 40,000 de oameni.

*
»Times» e informat, că între Franca și Anglia s'a stabilit o înțelegere, după care Portugalia recunoștea supremația Franței asupra teritoriului din nord de gura râului Congo, ér în schimb Franca recunoștea pretențiunea Portugaliei asupra litoralilor ce se întind până la țermul sudic al Congului.

Din dieta Ungariei.

În ședința dela 26 Ianuarie începe dezbaterile speciale asupra bugetului cultelor și instrucțiunii.

La titlul »direcțiunile superioare de studii» 70,000 fl. vorbește Iulius Györfy. Ministrul prin împărțirea în 12 districte de studii a atacat autonomia școlii catolice din Ardeal, subordinându școlile medii, ținute de acesta, directorilor de studii și cu acesta dispozițiunii ministrului instrucțiunii. Legea lasă școlile confesionale sub conducerea autorităților confesionale, având statul numai dreptul de supraveghere. Ministrul esplică falsă legea. Oratorul face o propunere subscrisă de el și alți 12 deputați, ca ministrul res- pectând autonomia școlii catolice ardelene, să a o nouă împărțire a districtelor de studii.

Ministrul Trefort dișe că o mai bană împărțire nu se pōte face, prin urmare să se mântină statu quo. Legea școlilor medii s'a dezbătut odată în urmă, prin urmare n'are să se mai răspundă. Drept autonome confesionale nu le-a atacat și nici nu se le atace (?). Că va veni un timp când nu va fi constituțiune, precum a dișu Györfy, ministrul respinge propunerea amendamentului.

Ignaz Helfy și Blasius Orban vorbesc pe primirea lui.

Camera primesc titlul și respinge amendamentul. La titlul »inspectorii școlari» 200,000 fl. vorbește ventul Franz Komlossy. Ministrul numește inspectorii școlari nise indivizi necalificați, desconsideră pu învțăământul confesional și unii inspectorii școlari abuseri.

Ministrul Trefort respinge aceste invățăminte și titlul se votează.

La titlul »universitatea din Pesta» 575,000 fl. vorbește Komlossy propune ca veniturile fondurilor și pensiunilor universității din Pesta, cari sunt de caracter catolic, să nu se pună în buget.

Ministrul Trefort respinge propunerea. Universitatea din Pesta nu e catolică, ea e o universitas litterarum. Veniturile de 6000 fl. ale unor fonduri eschisiv catolice se întrebunțază pentru scopurile facultății teologice. Propunerea de a nu e întemeiată.

Otto Herman polemizează în contra ministrului președinte Tisza, care într'o ședință trecută făcuse o glumă nesărată, precum și în contra ministrului Trefort, care se amestecă până și în lucruri ce nu țin de resortul său.

Titlul se votează respingându-se propunerea lui Komlossy.

La titlul »academia din Sibiu», Komlossy întreabă dacă ministrul vrea să mai țină pe cei doi profesori de cursul filosofic dela academia de drept din Pojun, pe cari dela 1882 nici un singur student nu i ascultă.

Ministrul Trefort răspunde, că profesorii nu se pot lăsa pe din afară cu una cu două; dacă nu sunt ascultători, n'are ce face. — Titlul se votează.

La titlul »școlile medii», Komlossy vorbește că sunt 600 de profesori, cari n'au nici

când sutele de diplomați n'au posturi. — Titlul se votază.

La titlul »scóelele reale,« Georg Szathmary atrage atențiunea, că în Ardélü suntü numai douë scóele reale de statü, față cu trei scóele reale nemaghiare. Ar fi necesară înființarea unei a treia scóele reale, dar fiindcă starea financiară nu permite, să se înființeze unü internatü la scóla reală din Deva, să adaugă ministrulü 3000 fl. la cele 10,000—15,000 fl. ce le dă comitatulü Hunedóra. (Sërmanulü comitatü e aprópe întregü românescü și e silitü să-și goléscă punga pentru scóelele unguresci. — Red.)

Ministrulü Trefort nu cunoște referințele din Deva și s'ar bucură dacă ar fi informatü. Internatulü se-lü facă totü societatea și elü o va sprijini. (Se'nțelege, de ce nu și-ar vinde societatea și cămașa de dragulü maghiarisării? — Red.) — Titlulü se votază.

La titlulü »ajutorarea scóelilor medii confesionale,« ministrulü Trefort, răspundëndü la observațiunea lui Albert Kiss, ȓice că statulü e obligatü să subvenționeze scóele, a cărorü esistență e necesară și care singure n'au mijlócele corespundëtore. Dar elü va procede cu fórte mare prevedere la darea de subvențiunü. (Cu alte cuvinte va subvenționă și de aci înainte numai scóelele, ce se vorü maghiarisă. — Red.) — Titlulü se votază.

La titlulü »preparandiele de institutori« cu 366,900 fl., Georg Szathmary ȓice că ministrulü a promisü, că lefurile profesorilorü preparandiali se vorü egala cu ale celorü dela scóelele medii, dar nu vede nimica în bugetü.

Referentulü Ladislaus Luckacs răspunde, că în bugetulü anululü viitorü se va pune la acestü titlu o sumă mai mare.

Franz Komlossy propune că suma de 35,000 fl. trecută pentru cursurile de limba ungerescă să se întrebuințeze pentru mărirea lefurilorü profesorilorü preparandiali.

Ignaz Helfy susține acestă propunere.

Ministrulü Trefort spune că acum nu se póte face acestă, dér se va gândi la cestiune. — Titlulü se votază.

La titlulü »preliminari pentru educațiunea poporală,« Benedict Göndöcs cere să se reformeze manualele de lectură, ca cetindü copii din ele să profite și părinții. Oratorulü găsesce cheltuelile scóelilorü poporale prea mafi.

Ministrulü Trefort apără aceste scóele, ca fiindü salutare și necesare, acestea nu lasă pe copii fără pâne, căci ele forméză agricultori, meseriași, micü comercianți, funcționari subalterni, Ministrulü rógă camera să nu facă nicü o modificare.

am Lazar propune sistarea unui numărü de scóele poporale superióre séu să se mărescă dotațiunea scóelilorü superióre provęđute cu ateliere industriale dela 100 fl. la 20,000 fl.

Ministrulü Trefort nu vrea să închiđă nicü o scólă, mai bine vrea să aibă economi, industriași și comercianți ecătü »coconasi.«

Albert Kiss dorește o fixare a programei scóelilorü civile. Afară de limba statuluiü să se învețe și istoria patriei.

Ministru Trefort e de acordü în privința istoriei patriei. — Titlulü se votază respingându-se propunerile Lazar.

La titlulü »foia învęđătorilorü poporali« cu 11,000 fl. servă comitele Albert Apponyi, că votéză titlulü, organulü să rămână în sfera specialității sale. În stă foia aparü chiar declarațiunü de-ale corteșilorü. Vi scandalosü, deoarece foia represintă unü interesü statului, și rógă pe ministrulü să ia dispozițiunü.

Ministrulü Trefort în esență e de acordü cu ambitorulü, dar observă, că foia mai 'nainte nu ra- A despre nicü o 'ntęmpleare și era așa de sęcă, încätü nicü chiar institutoriü nu o ceteșu. Prin urmare nu e mirare, dacă dá informațiunü despre interese publice.

Benedikt Göndöcs rógă ea, în locü de inserate, să se publice în acestü organü scirile reuniunilorü de pomicultură, apicultură și cultura mătasei.

Ministrulü Trefort promite, că va lua în considerare acestă dorință. — Titlulü se votază.

La titlulü »scóelele superióre de fete« cu 133,000 fl. propune Franz Komlossy, ca la aceste scóele să fie numiți numai profesori dela scóelele medii. Oratorulü dorește pentru acestea și inspectori scolarü deosebiți. — Titlulü se votază.

La titlulü »institutului surdo-muților din Waitzen« vorbesce Emerich B e n d e; apeléză la cameră și la ministru să ia în mană acestă cestiune de umanitate. În țerele corónei ungeresci, oșcepționândü Croația și Slavonia, suntü 20,000 surdo-muți. Să nu se lasé nenorociiü acestia a umbli încóce și încolo vegetändü, Belgia are 10, Elveția 11, Austria 13, Svedia 17, Britania mare 34, Italia 35, Statele unite ale Americiei de nordü 55, Franța 60, Germania 90 de institute de surdo-muți. Aceste brațe nu trebuie neglijate, căci patria are tre-

Ministrulü Trefortü e de acordü, că din surdo-muți esü cetățeni folositori și prin urmare trebuie înființate institute în diferite părți ale țerii. Elü se va ocupa în viitorü cu acestă cestiune, căci e lipsă de inteligentă.

SCIRILE DILEI.

După raportulü statisticü alü inspectorului scolarü din Deva, în comitatulü Hunedórei suntü 426 comune, dintre care 270 au scóele proprii, 120 își dau copii la scóele din alte părți și 36 suntü fără scóele. Numérulü locuitorilorü este de 248,464 cu 36,664 de copii obligați a merge la scólă; din aceștia cercetéză scóla 23,396. După confesiune se împartü copii: 16,719 gr. or., 3588 gr. cat., 1663 rom cat., 1276 ev., 267 mos. și 3 unitari. După limba de instrucțiune suntü: 20,424 români, 2026 maghiari și 1066 germani. Scóele suntü: 204 gr. or., 28 gr. cat., 27 de statü, 26 comunale, 14 ev., 10 rom. cat., 2 israel. și 1 particulară. Limba de instrucțiune este în 247 cea română, în 56 cea maghiară, în 6 română-maghiară, în 2 cea germană și în 2 germană-maghiară. Cele 56 de scóele curatü maghiare suntü cercetate de 4262 de copii, dintre cari 1936 români, 1733 maghiari și 593 germani. Institutoriü suntü 368, dintre cari 275 calificați, ér 93 necalificați. Intre aceștia suntü 344 bărbați și 24 femei.

—0—

Ni se comunică din Deva, că institutorulü Teodorü Crișanü și institutórea Bria, amëndoi din Cugirü apoi Sofia Josanu din Bretiulü românescü au primitü câte 50 fl. remunerațiune pentru »succesulü lorü deosebitü« în predarea limbei maghiare.

Dér succesulü în predarea limbei române e vrednicü nu 50, dér măcarü 5 fl.? Ce face autoritatea școlară cu astfelü de propagatori ai maghiarismului? Așteptämü lămuriri.

—0—

Mai mulți alegători din Deva au fostü dați judecătii pentru procederea lorü criminală cu ocașiunea alegerii de deputatü în anulü trecutü. Tabla regéscă din Tergu-Mureșului a trimisü pe judele de instrucțiune Nicolau Moldovanü, ca să instrueze afacerea.

—0—

Tribunalulü din Biserica albă a datü la 24 Noemvre a. t., în cestiunea unui cambiu, ca tribunalü comercialü o sentință în limba germană. Sentința s'a casatü de tabla regéscă din Pesta din motivü, că limba oficială a statului este eschisivü cea maghiară și că tribunalulü ca organü alü statului numai în limba oficială póte da sentințe.

—0—

Ministrulü de comerțü românü în urma întrunirilorü ce s'au ținutü la ministerulü domeniilorü, și la cari au luatü parte consiliulü superiorü de pe lângă acestü ministerü, delegațiunea consiliului comunalü de Severinü, deputații locali și inginerii însărcinați cu studiarea formării unorü ocóele de rimători la Turnu-Severinü, va depune în consiliulü de miniștri unü proiectü de lege pentru înființarea acestorü ocóele internaționale. Acestü proiectü de lege presintă unü scăđmémentü de aprópe 500,000 lei, decâtü acela elaboratü de ingineri după ocóele statului dela Steinbruck. Anuitățile creditului ce guvernulü va deschide în acestü scopü, și care se ridică la suma de 800,000 lei, se vorü plăti din venitulü ocóelilorü, și la casü de nu va ajunge acestü venitü, apoi neajunsulü va fi repartisatü într'unü modü egalü între statü, comuna Severinü și județulü Mehedinți.

—0—

În fruntea »României Libere« a apărutü o declara-re, prin care numitulü ȓiarü arată că de aci înainte va fi organulü politicü alü unui grupü fără nume, care recunoște de șefi pe d-nii Carpü și Maiorescu.

—0—

D. Gr. Ghica, secretarulü generalü alü ministerului afacerilorü străine românü, a plecatü la Viena, însărcinatü fiindü cu o misiune diplomatică.

—0—

S'au declaratü în stare de falimentü negustorii frați Weissman din Némțu și Haimsohn și Rosenthal din Ploesti.

—0—

Rutenii încă vorü lua parte la serbarea milenarului lui Metodiu, dér separați de Poloni.

—0—

Inmormântarea D-rului, Capșa s'a făcutü Marți după amęđi; repausatulü fiind comandorü alü »Stelei României« i s'au făcutü onorurile militare cuvenite, însoțitü fiind conductulü de unü batalionü de infanteriä (geniu), o bateriä de artileriä și unü escadronü de roșiori. Cociugulü a fostü pusü într'unü dricü jurü împrejurü cu geamuri și acoperitü cu o mulțime de coróne frumoșe, depuse atâtü din partea amicilorü repausatului, câtü și din partea diferitelorü așcăminte și autorități publice. Panglicele erau ținute de cătră principalii d-ni mediei din capitală. Unü publicü fórte numerosü și alesü, prim-ministrulü, deputați, senatori, corpulü medicalü, studenți, etc. mergeau îndesați după carulü funebru.

o conferință asupra României.

»Gaulois« dela 21 Ianuariu n. scrie următóarele:
»Marți în 8 (20) Ianuariu n. la 4 óre și jumătate, d. R. P. Ollivier a ținutü în sala Albert celü Mare o conferință asupra Bucurescilorü și României.
»România, ȓise conferențiarulü, este din tóte punctele de vedere una din cele mai interesante țeri de a fi vizitată. Ea e Franța Orientului, — o mică Franță, sora celei mari, puținü cam deconcertată din cauza uitării, în care s'ar păre că o ține sora ei cea mare, dar fidelă totdeuna și convinsă că interesele și tradițiunile ne vorü mâna éráși la ea, îndată ce inima nóstră va fi liberă d'a merge unde'i va plăcé.
»În locü de a reincepe, fără folosü, banala călétoria în Elveția séu în Italia, turiștii francesi arü face multü mai bine să mergă între Dunăre și Carpați, să caute în adevérü ceva nou, în localități, în costume, în datine, în tradițiunü și în aspirațiunü.
»Bucurescii sunt în-ă unü orașü latinü și grecü; dar deja e unü orașü francesü cu unü caracterü specialü, care l'a făcutü în particularü seducătorü. La granițele Turciei, Rusiei și Ungariei, elü participă la viața acestorü diverse naționalități. Pentru catolicü elü este unü postü înaintatü, a căruia importanță nu'i póte scăpa din vedere nimerui, este punctulü de întélnire, unde ceea ce rămâne din schisma grécă autonomă în curéndü se va topi în unitatea religiósă și unde va veghia, pentru salutea Europii latine, sentinela cea mai băgátóre de sémă pe care o póte întélni panslavisimulü.
»Înteléğă Franța partea ce'i revine în acestă operă și se nu lasé să trecă la alții influința ce i se recunoște încă pe țermurii Dâmboviței.«

Portretulü monarchului înlocuitü cu alü lui Kossuth.

Teaca 25 Ianuariu n. 1885.

Nu va fi fără interesü a scri publiculü unele și de pre aci, unde, deși poporațiunea preponderantă e cea săsécă, totuși doi-trei Unguri suntü de ajunsü pentru a ne face să sémțimü și noi dragostea, cu care acestü neamü ne omóra.

În tórna trecută s'a constituitü aci o casină în miniatură, carea o dirigéză asemenea acești doi-trei Ungurași, macarcă materialmente aceea casină subsistă din tacele membrilorü Sași, cari cu tóte că facü majoritate absolută, sumulita de bani ce se dá pre ȓiare germane stă în proporțiune cu totul inversă cu suma banilorü ce se dá pre ȓiare unguresci de totü soiulü, așa că casina are unü caracterü și coloritü »per eminentiam« ungurescü. Acesta e ce se numesce »genium imperii«.

Contribuescü la susținerea acestei casine ce e dreptü și pungile cător-va Români, pre aceștia însă — să pare — nu multü îi dóre capulü că nu vedü nici măcarü unü unicü ȓiarü românescü pre masa casinei, căreia îi suntü membri.

Nu vräu să alunecü la personalități, precum vräu să scriu că acestü sacrificiu îlü facü óre membri Români din dragoste cătră multü bucinata dar sərbéda »idee de statü ungurescü« séu îlü facü din alte motive și mai drăgálașe, ci trecü chiar și preste trista împrejurare, că aci nu se dau doi potóri pre »eu îți suntü frate, tu-mi eşti frate«; întrebü însă: óre nu ar fi lucru mai cu trébă a dá acești 8 fl. v. a. — tacsă anuală ce solvesce fie-care membru alü casinei, — acolo undeva, unde în d'ale nóstre se arată atâtea goluri?

Dar să nu ne mai rupemü noi înși-ne ranele: lasă că se pricepü la aceasta dușmanii nóștri și fără ajutorulü nostru.

Mé voui mărgini a vă spune, că în séra de 24 l. c. s'a aranjatü aci în sala opidului unü balü ungurescü porclitü de elită, în favorulü casinei de aici.

În fruntea salei are locü permanentü icóna Maiestății Sale monarchului nostru; cu acestă ocașiune însă se putea vedé în loculü acesteia tipulü cui?..... alü revoluționarului esilatü Kossuth Lajos, inimiculü dechiaratü alü casei domitóre.

Să mai adaugemü óre și aceea, că cei mai mulți dintre aranjatorii acestui balü au fostü funcționari de statü?

Ce se ȓicemü acum? Cari suntü adevérații inimici ai imperiului austro-ungarü? Noi, cari ia tóte ocașiunile amü datü și dámü necontestabile probe de lealitate înaltului Tronü, séu aceia cari și la astfelü de ocașiuni dau josü chipulü Maiestății Sale monarchului, înaltändü în loculü lui chipulü ce represintă pre celü mai aprigü contrarü alü casei Habsburgice? Ce ar face óre în asemenea casü Ungurii cu noi? Arü sbierá ca din gura șerpelui: »spęđurați-i-i!« hărțuindu-ne la tribunale.

Când e vorba însă de dumnealorü poliția își perde ochii de Argus, justiția își móiă procederile draconice și legánându-se ambele în brațele lui Morpheu, făptuitorii încunjurati de adagiulü »Audaces fortuna juvat,« suntü cu consciința la locü, că nu au făcutü nicü mai multü nicü mai puținü, decâtü o bravură națională, unü actü patrioticü.

»Scevola.«

CORESPONDENȚA NÓSTRĂ DIN COMITATE.

Illeni, 22 Ianuariu 1885.

Precum faptele cele bune nu trebuiescü date utării, așa și cele rele, și ca să fie sciute de toți, vă rogü a dá locü în prețitulü ȓiarü celü redactați acestorü puține rânduri. — În comuna Illeni, comitatulü Făgărașului, încă în au. 1873 s'a edificatü o scólă de pętră intru tóte corespundëtore legilorü scolare. Dela edificarea ei până în

anul trecut tute spesele ce le-au avut adevă: salariul învățătorului, micul ajutor parohial local pentru catechisare, cărți, tăblițe pentru toți copii care frecventăză școala, lemne pentru încălzitul scōlei, cu unŭ cuvânt tute cele de lipsă se solveau din casa alodială.

Așa a fost, pentru că pe timpul acela era la cărmă zelosul și neobositul proprietar Tomaș David Cornea, care pentru binele comun, biserica și școala, și-a jertfit de multe ori din alŭ său, numai și numai pentru ca streinii să nu rișă de noi și pentru ca să-și ajungă scopul său cel bun și salutar.

Și pentru ca on. cetitor să știe meritele celui brav bărbat, din cele mai multe exemple voiu aminti numai două și adevă: Când a pășit densul înaintea comunei ca jude, sfânta biserică avea unŭ capital de 40 fl. v. a. și în timp de vr'o câțiva ani s'a ridicat așa de mult, încât biserică astăzi dispune de unŭ capital de 1700 fl. v. a.; alŭ doilea este: înainte de 1873 în Illeși ora o școlă de lemn cu trei ferestri, încâtă erna pre la trei ore după amieză nici nu mai puteau ceti băieții așa era de întunecă, pentru care causă în mai multe rânduri au fost admoniați de către inspectorul regesc de școle, ca să facă altă școlă, că pre aceea o închide că nu este corăspundătoare. Vădendă acestă bunul proprietar Tomaș David Cornea a conchiămată comitetul comunal și cea dintăiu produnere a sa a fostă zidirea unei școle nouă. Acestă propunere a fostă primită și cu începerea anului școlastic 1873—4 școala era gata.

Astăzi însă ia noi nu mai mergă lucrurile ca atunci, căci cărmă a ajuns în mâinile altăia, la care se pōte aplică proverbul: »Nu tōtă naca are meșă bună.«

Așa este și cu judele nostru de azi Tomaș T. Cornea alŭ dăscăliței, căci când merge omul la densul cu vre-o afacere, fie bisericăscă ori școlară, d-sa totdeuna promite, dară de făcută dōmne feresce. Nu că nu pōte, dară nu voește. Din 2 Februaru 1884, de când l-a ales poporul de jude, copiii care umblă la școlă nu li se mai cumpără cărți și tăblițe din casa alodială, nu se mai dau la școlă ca până acuma trei orgii de lemne pentru încălzit, ci numai două și acelea să fie incuiate, să se dea cu bucata. Sărăcii copii, câtă au de a tremură de frig!

Ar mai fi și alte, dară deocamdată credă că va fi destul. Cu acestă amă vrut să arăt, cu câtă zel s'a luptat cel dintăiu cu școala până ce a ridicat-o și o-a îndestrat cu tute, și câtă ușurință pune alŭ doilea în trebile școlei.

Ionenul.

Din parlamentul român.

(Camera)

(Urmare la ședința din 12 Ianuaru).

Ședința dela 15 Ianuaru 1885. D. Lupulescu cere guvernului să aducă de urgență proiectul de lege pentru organizarea școlilor de meserie, proiectul elaborat de d. ministru alŭ comerțului și industriei. D. I. Cămpinenu, ministru alŭ comerțului și industriei, ăice că nu este momentul de a se prezenta acum acestă proiect de lege, deorece lipsesc ămenii speciali cari să pōtă conduce asemenea școli. D-sa adaugă că trebuie să ne obișnuimă a avea școli pentru elevi, iar nu pentru a salariă profesori nefolositori. D. Lupulescu se declară nemulțumit cu acestă răspun și insistă în cererea sa. D. Cămpinenu răspunde din nou în acelaș sens și Camera trece la ordinea zilei. D. N. Ionescu cere ca comisiunea de petiții să se ocupe de urgență cu petițiile țranilor, cari cer să li se vândă moșii de ale Statului în loturi mici și rōgă guvernul să stăruiască pentru aplicarea legii vândărei bunurilor Statului. D. I. Cămpinenu ministru domeniilor, ăice că în ceea ce privește urgența cerută de d. N. Ionescu, guvernul nu se pōte amesteca; iar intru câtă privește rugăciunea d-lui Ionescu precum și ăisele sale la adresa guvernului, d-sa va răspunde atunci când petițiile în chestiune vor veni în discuțiunea Camerei. D. președinte invită pe comitetul de delegați să depună rapōrtele privitoare la aceste petiții. D. ministru de finance comunică Camerei că cu interimul ministerului de justițiă a fostă însărcinat d. I. Cămpinenu. Se trimite la tipar proiectul de lege prezentat din inițiativă parlamentară pentru construirea liniei ferate Adjud-Moinesci. Se votăză unŭ credit suplimentar pentru acoperirea diferitelor cheltuieli precum și proiectul de lege pentru ca locuitorii comunei Filașu, din județul Dolj, să pōtă plăti în rate anuale, în timp de 5 ani, prețul pământurilor primite în baza legii rurale.

(Senatul.)

Ședința dela 15 Ianuaru 1885. D. senator I. V. Arapu prezintă demisiunea din mandatul de senator; cu acestă ocaziune se face o discuțiune între d-nii I. Isvoran și G. Meitani de o parte, iar de alta D. Lupulescu și E. Vergati. Senatul pōcede la votare prin bile a primirei demisiunii și respingerei. Senatul prin paritate de voturi a respins demisiunea d-lui I. V. Arapu. Se comunică Senatului mesagiul pentru primirea demisiunii d-lui ministru de justițiă N. Voinov.

Bugetul României pe anul 1885—86.

Proiectul de buget pe exercitiul 1885—86, care a fostă înaintat ăilele acesteia comisiunii bugetare a Camerei, prevede la venitură și la cheltuieli suma de lei 128.906.902 care se descompune astfel:

Venitură: contrib. directe 25,000,000 lei, contrib. indirecte 57,675,000 lei, venit. min. domen. 20,614,000 lei, a min. lucr. publ. 10,653.125 lei, min. interne 4,930,000 lei, min. finance 2,458,000 lei, min. răsboiu 798,000 lei, min. esterne 138,000 lei, min. culte 109,762 lei, min. justiție 3,000 lei, diferite venituri 6,527,925 lei, din escendulă exercitiului 1882-83 închisă la 30 Septembrie 1883, 1,400,000.

Cheltuieli: datoria publică 51,129,172 lei, consiliul de minist. 62,960 lei, minist. financelor 11,669,039 lei, minist. răsboiu 28,546,600 lei, min. justiție 4,739,918 lei, min. interne 9,916,400 lei, min. lucr. publ. 3,207,064 lei, min. culte și instr. 12,748,626 lei, min. esterne 1,634,451 lei, min. domenii 3,961,860 lei, fondul pentru deschidere de credite suplimentare și extraordinare 1,590,809 lei.

Fată cu bugetul ađi în vigore, elă conține atătu la venituri câtă și la cheltuieli o reduciune de 1,363,531 lei. Acestă reduciune espunerea de motive, care însotăscă proiectul de lege, o justifică astfel: »Scăderile propuse a se face la unele venituri n'am căutată a le acoperi de câtă prin sporurile ce voră dá altele, fără să recurgemă la vre-o resursă extraordinară. Căile și mijlocele pentru acoperirea cheltuielilor și sarcinilor Statului cari din an în an suntă mai mari prin creațiunile făcute în diversele servicii publice, nu le-am căutată nici în creare de noue imposite, nici în împrumuturi. Mai multă încă, ultimul exercitiu închis se soldăză cu unŭ escedentă însemnat; cu tute acesteia nici o sumă nu s'a luată pentru cheltuielile bugetare.«

INSTITUTUL METEOROLOGIC DİN BUCUREȘCI.

Sub acestă titlu cetimă în »Meteorologische Zeitschrift« din Viena următoarele:

„Am primită plăcută știre, că guvernul României înființază în Bucureși unŭ institut meteorologic și că a dispus și organizațiunea unei rețele meteorologice de observațiuni. Observatorul meteorologic funcționăză deja dela 1 Iulie anul trecut. Deocamdată institutul se află încă la școala de agricultură dela Herăstrău, la 2 kilometri aprōpe afară de oraș, unde s'au făcută observațiuni meteorologice pe o scară mai restrânsă deja mai bine de 10 ani. Mai târziu se va clădi unŭ anume edificiu pentru institut. D. Stefan Hepites, care a fostă numit director al institutului, speră că va putea instala în cursul anului 1885 unŭ ărecare număr de stațiuni meteorologice mai mici. Prin înființarea unei rețele de observațiuni în România se va completa acum o lacună forțe simțită în rețeaua Europei, și știința datorește pentru acestă guvernului română deosebită recunoștință. Ar fi forțe de dorit, ca și Bucureșcii să între acum în corespondență telegrafică internațională pentru arătarea timpului.“

O nouă sectă evrească în Rusia.

Dela începutul acestui deceniu circulează prin ăiarele răsăritice știri despre o mișcare religioasă între Evreii din Rusia. În 14 Ian. 1880 întemeiară patru Jidovi în Elisabetgrad o sectă, care o numără: frățietatea spirituală biblică. Fundatorii au fost unŭ neguțator de grăne în etate de 36 de ani, unŭ scriitor dela unŭ notar totă cam de aceea vârstă, unŭ învățator elementar de 27 de ani și unŭ croitor de 50 de ani. Scopul acestei societăți la început a fost, ca să trecă la agricultură fiii lui Israel și pentru ca să-și ajungă scopul să întemeieze școle profesionale, în cari tinerimea să se cultiveze în spiritul învățării frățietății.

Dar din lipsa mijlocelor materiale nu s'au putut realiza ideile lor, pentru că ei aveau de gând să fundeze mică colonii. (Cine știe de ce nu suntă Jidovi de prin Ardălu, cari în ăilele noastre cumpără mai pe nimica moșile Românilor, membri ai frățietății?) Acestei secte i-s'au făcută grave acușăni și imputări din partea celorlalți Jidovi, că ei voră separatismul de ceilalți Jidovi. ăra ei au declarat, că nu voiesc separatismul de ceilalți Jidovi, ci scopul învățării lor este pacea, unirea, frățietatea și egalitatea tuturor ămenilor, a ămenirii întregi, și spre ajungerea acestui scop trebuie mai întăiu să se delatureze dintre ămeni multe formalități, cari inspiră în omă din tinerețe spiritul dușmăniei în contra adeptilor altor formalități. Biblia o iau ei ca baza învățăturilor, dară nu tute părțile. Numai acea parte a biblei o consideră ei, care tractăză despre morala practică și despre umanitate. Talmudul îl privescă numai ca o enciclopedie literară, care tractăză despre viața poporului jidovesc. Principiile lor etice le-au formulat într'unŭ codice, care pōrtă numele »fundamente« și este destinată a se dezvoltă și amplifica după spiritul timpului conformă progresului și științei. Fundamentele cuprind următoarele materii: frățietate, sinceritate, onestitate, muncă, agricultură, negoț, avariție, cămătăria, comerțul cu bețuri, samsaria, minciuna, jurământul, ocările, răsbunarea, plăcerile nefolositoare, educațiunea copiilor, credința deșertă, cășă-

torie, divorț, egala îndreptărire a femeilor bătoși, obiceiuri, case de rugăciuni, rugăciuni. ei sufletul, Dumnezeu este: suma a totă ce e întă frumos, măreț, sublim.

Frății respingă ori ce datine religioase, temple pōse, altare aurite, rugăciuni anumite. Căsătoria se face fără nici o ceremonie. Părechea apare numai în mijlocul frăților și primesce felicitările celor de față. Divorțul atărnă de consățământul a ăcece frăți și surori, ășora le suntă cunoscute motivele.

După ei, tute popōrele, tute nămurile, toți ămenii sunt frăți, căci tatăl lor comun este creatorul, mama lor comună este natura. Recomandă agricultura ca cea mai onestă muncă și permită comerțul numai intru câtă e necesar, dar să se țină sēmă de ce ăice Biblia despre onestitate și consciințositate în comerț. Se respinge absolutul comerțului cu bețuri spirituase ca o ocupațiune înjositoare și imorală, cămătăria ca o meserie scărbōsă și rășinosă, samsariculu ca nepotrită cu onōrea și demnitatea personală.

Intre jidovii din Elisabetgrad și chiar în orașele învecinate se observă o mare mișcare în favōrea noiei secte. Din tute părțile s'au dăruit cărți bibliotecii frăților, concetăteni auți au promis ajutor material, și s'a pânuită chiar o societate de acțiuni pentru întemeierea unei colonii agricole. Începutul turburărilor jidovesci a pusă capătă tuturor planurilor. Mulți membri și-au perdută tōtă averea lor și abia puteau trăi. Presa jidovescă atribui sectei celei nouă răspunderea de cele întemlate. De aci începă dușmăniile. Mulți din frăți eșiră din sectă și întemeiatorii ei emigră la America. Dar nu trecă multă și frății dădură unŭ nou semn de viață, dar nu țină mult. »Apostolul din Cremenciug« însă rămase credincios și și câștigă noii adepti printre meseriași și muncitori.

În Odessa încă s'a înființat o nouă sectă totă cam în felul celei din Elisabetgrad, ce se numește »Noul Israel.« Acestă veni în conflict cu talmudistii și capul ei Priluker fī destituit din postul de institutor. Comitele Tolstoi a încuviințat acesteia secte în Chișineu a avea sinagogă. Se pare că »Noul Israel« din Chișineu are acelaș program cu cel din Odessa, și nu deosebescă mult de cel din Elisabetgrad.

SCIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ »Gaz. Trans.«)

Viena, 29 Ianuaru. — Juriul a confirmat unanimă că Baldey a comisă înșelăria. S'a condamnată la 7 ani carceră grea, o ăie în postă în fiecare lună. Directorul Cășii de Monii rein-ului a cerută despăgubiri 163,000 fl., pe când tribunalul a recunoscută numai 100 fl.

Berlin, 29 Ianuaru. — Comisiunea pentru darea bursei a primită în principiu procentuală.

Londra, 29 Ianuaru. — Wolseley a raportăză despre o luptă din Gubot, în care generalul Stewart a fostă greu rănit, corespondenții lui »Standard« și »Morning Post« omorâți, corespondentul lui »Daily Telegraph« rănit.

DIVERSE.

Omoritorul lui Rumpf. — »Tageblatt« din Berlin, aduce știrea din Frankfurt de lângă Men, că frătele celui arestat în Hockenheim mărturisește, că acestă este asasinul agentului polițienesc Rumpf. Arestat este chiami Julius Lieske și se trage din Zossen în Brandenburg. Elă este de profesiune cismar și de t're ani se depărță din patriă. Acuma venea din Elveția, și unde voia să se întōră pe jos. Omorul se comise în urma mandatului căpeteniilor anarchistilor. Asasinul este unŭ om de statură de mijloc și este de 27 de ani. Poliția va publica peste câteva ăile totă materialul agravator. Cu câtă precauțiune s'a săvșită acestă asasinat, toluși asasinul n'a rămasă multă timp ascuns. Astăzi polițiile dezvoltă în tute părțile o activitate grozavă.

Nou abonamentă

la

„Gazeta Transilvaniei.“

Cu 1 Ianuaru s. v. 1885 s'a început unŭ nou abonament, la care invităm pe onorării amici și sprijinitori ai fōiei noastre.

Din causa însemnatei scăderi a cursului biletelor de bancă române, suntemă constrinși a condiționa plata abonamentelor în aur, sau în hărtia cu adăsulă agiului.

Domnii abonați noi suntă rugați a ne trimite adresele D-loră esactă arătându-ne și poșta ultimă Administrațiunea »Gazetei Transilvaniei«

Editor: Iacob Mureșianu.

Redactor responsabil: Dr. Aurel Mureșianu.

și începea a da semne puternice de

Cursul la bursa de Viena
din 27 Ianuarie st. n. 1885.

Rentă de aur 4%	97.75	Bonuri croato-slavone	100.00
Rentă de aur 5%	92.95	Despăgubire p. dijma de vin	98.75
Imprumutul căilor ferate ungare	146.25	Imprumutul cu premiu ung.	119.00
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ung. (1-ma emisiune)	98.60	Losurile pentru regulara Tisei și Segedinului	118.00
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ung. (2-a emisiune)	121.00	Rentă de hârtia austriacă	83.45
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ung. (3-a emisiune)	106.90	Rentă de arg. austr.	84.00
Bonuri rurale ungare	101.60	Rentă de aur austr.	106.40
Bonuri cu cl. de sortare	101.50	Losurile din 1860	138.10
Bonuri rurale Banat-Ti-mișu	101.50	Acțiunile băncel austro-ungare	864.00
Bonuri rurale transilvane	101.50	Act. băncel de credit ung.	313.50
		Act. băncel de credit austr.	303.00
		Argintul — Galbini împărătesc	5.80
		Napoleon-d'ori	9.77 1/2
		Mărci 100 imp. germ.	60.35
		Londra 10 Livres sterline	123.70

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 15 Ianuarie st. v. 1884.

Renta română (5%)	—	Cump.	vënd.
Renta rom. amort. (5%)	92 1/2	—	—
convert. (6%)	—	—	—
Impr. oraș. Buc. (20 fr.)	32	—	—
Credit fonc. rural (7%)	96 3/4	—	—
" " (5%)	84 1/2	—	—
" " urban (7%)	93 1/2	—	—
" " (6%)	87	—	—
" " (5%)	79 3/4	—	—
Banca națională a României	1170	—	—
Ac. de asig. Dacia-Rom.	270	—	—
" " Națională	—	—	—
Aur	16 3/4 %	—	—
Bancnote austriace contra aur	—	—	—

Cursul pieței Brașov
din 28 Ianuarie st. n. 1885.

Bancnote românești	Cump. 8.44	Vënd. 8.46
Argint românesc	8.35	8.40
Napoleon-d'ori	9.75	9.77
Lire turcesci	10.98	11.00
Imperial	9.98	10.00
Galbeni	5.70	5.78
Scrisurile fonc. » Albina	100.50	101.00
Ruble Rusesci	127.5	128.5
Discontul	7-10 %	pe an.

Numere singuraticie din „Gazeta Transilvaniei“ se pot cumpăra în tutungeria lui Gross (în casa prefecturii.)

20% Tote prețurile scădute 20% per comptant.

Magazinul de încălțăminte
al lui
Ioan Săbădeanu

Fabricat propriu și străin, solid și modern. Recomandă on. publicu cu prețuri scădute tôte felurile de încălțăminte fine și ordinare, pentru bărbați, dame și copii, gata séu după măsuri fabricate.

Ghete de bărbați dela v. a. fl. 3.60 cr. în sus.
Ghete de dame " " " 3. — " " "
Pantofi și ghete de copii dela 60 " " "
Pantofi de casă de piele, pîslă séu stofă brodate cu flori pentru bărbați și dame dela v. a. fl. 1.30 cr. în sus.

Specialitate.
Cisme de copii în creț de Karlsbad dela v. a. fl. 3.50 cr. în sus
» fetițe și băieți » » » 4.50
Șoșoni de postavă de pîslă și cu Gumă englesesc. — Șoșoni cu talpe de pîslă lungi și scurți pentru voiagiori. = Galocf de gumă englesă. — Sandale de gnmă și de pîslă pentru dame, bărbați și copii cu prețuri eftine.
Cisme de copii ordinare dela v. a. fl. 2 în sus
» bărbați » » » 5 1/2 » »
» femei » » » 4 » »

Comandele din afară se efectuează după măsurile trimise prompt și cele nepotrivite se iau înderăt în schimb.

20% Tote prețurile scădute 20%

Casse de Wertheim

ce resistă pe deplin în contra focului și nici nu se pot sparge, din cele mai renumite fabrice de casse

L. FLEISCHER

oferă pe prețuri convenabile în cele mai favorabile condițiuni și în tôte mărimile.

Iustinian M. Grama,
depositarul fabricii în Brașov.

Bóle secrete

le vindecă pe basa celei mai nouă constatări ale sciinței, chiar și casuile cele mai desperate fără ca cineva să fie împiedecat dela lucrul séu. Asemenea vindecă urmările rele ale păcatelor tineretii (onania), slăbiciune de nervi și impotența. Mare discrețiune. Ne rugăm pentru descrierea completă a bólei.

Dr. Bella,
membru alu mai multor societăți sciințifice etc.
6. Place de la Nation, 6. — PARIS.

Mersul trenurilor

pe lina Predeal-Budapesta și pe lina Teiuș-Arad-Budapesta a călei ferate orientale de stat reg. ung.

Predeal-Budapesta				Budapesta-Predeal				
Tren accelerat	Tren do persoane	Tren omnibus	Tren de persoane	Tren omnibus	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren de persoane	Tren omnibus
Buc	7.15	—	—	Viena	8.25	8.35	3.30	8.00
Predeal	1.09	—	—	Budapesta	8.00	6.55	9.45	2.47
Timiș	1.33	—	—	Szolnok	11.24	10.55	12.18	6.36
Buc	2.06	—	—	P. Ladány	2.01	2.04	1.59	10.09
Predeal	2.16	6.30	5.45	Oradea mare	4.11	5.13	3.20	—
Feldióra	2.44	7.09	6.28	Várad-Velence	4.21	9.37	3.25	—
Apatia	3.03	7.41	7.07	Fugyi-Vásárhely	4.29	9.45	—	—
Gostonfalva	3.18	8.09	7.42	Mező-Telegd	4.40	9.59	—	—
Morod	3.51	8.53	8.51	Rév	5.02	10.28	3.56	—
Sialeu	4.51	10.18	10.52	Bratca	5.46	11.41	4.31	—
Ghișóra	5.11	10.55	11.56	Bucia	6.09	12.15	—	—
Elisabetopole	5.39	11.36	12.43	Ciucia	6.28	12.48	—	—
Mediaș	6.00	12.11	1.23	Huedin	6.52	1.48	5.28	—
Copsa mică	6.29	12.35	2.07	Stana	7.32	3.21	6.01	—
Micăsasa	—	12.54	2.27	Aghiriș	7.51	3.54	—	—
Blașu	7.02	1.29	3.06	Ghirbău	8.12	4.34	—	—
Crăciunel	—	1.45	3.22	Nedeșdu	8.24	4.52	—	—
Teiuș	7.38	2.26	4.15	Clușiu	8.38	5.11	—	—
Aiud	7.55	2.48	4.44	Apahida	8.57	5.40	7.08	—
Vințulu de sus	—	3.12	5.10	Ghirbău	9.23	6.00	7.18	—
Uióra	—	3.19	5.19	Cucerdea	9.50	6.29	—	—
Cucerdea	8.24	3.36	5.47	Uióra	11.15	8.14	8.29	—
Ghirbău	8.48	4.10	6.38	Cucerdea	12.04	9.49	8.53	—
Apahida	—	5.39	8.51	Uióra	12.12	9.58	—	—
Clușiu	10.08	5.59	9.18	Vințulu de sus	12.19	10.07	—	—
Nedeșdu	10.18	6.28	8.00	Aiud	12.45	10.42	9.17	—
Ghirbău	—	6.54	8.34	Teiuș	1.15	11.32	9.40	—
Aghiriș	—	7.10	8.59	Crăciunel	1.44	12.03	—	—
Stana	—	7.25	9.35	Blașu	2.00	12.24	10.12	—
Predeal	—	7.49	10.16	Micăsasa	2.34	12.43	—	—
Predeal	11.33	8.11	11.04	Copsa mică	2.52	1.22	10.45	—
Predeal	12.06	8.52	12.17	Mediaș	3.27	2.24	11.07	—
Predeal	—	9.11	12.47	Elisabetopole	4.01	3.06	11.29	—
Predeal	—	9.29	1.21	Sigisóra	4.50	4.17	12.15	—
Predeal	12.25	9.52	2.05	Hașfaleu	5.08	4.51	12.30	—
Predeal	1.11	10.27	3.08	Homorod	6.47	7.07	1.32	—
Predeal	—	10.46	3.39	Agostonfalva	7.36	8.10	2.04	—
Predeal	—	10.56	3.55	Apatia	8.09	8.46	2.24	—
Predeal	1.49	11.04	4.06	Feldióra	8.41	9.20	2.44	—
Predeal	1.54	11.14	7.30	Oradea mare	9.20	10.15	3.15	—
Predeal	3.14	1.47	11.05	Brașov	—	6.00	3.25	—
Predeal	5.10	4.40	2.37	Timiș	—	6.57	4.03	—
Predeal	7.30	7.44	6.40	Predeal	—	7.32	4.28	—
Predeal	2.00	6.20	2.00	Bucuresci	—	—	10.25	—

Teiuș-Arad-Budapesta			Budapesta-Arad-Teiuș.			
Tren de persoane	Tren omnibus	Tren omnibus	Tren de persoane	Tren omnibus	Tren omnibus	
Teiuș	2.39	9.50	8.20	Viena	8.25	8.35
Alba-Iulia	3.40	10.42	9.10	Budapesta	8.00	6.55
Vințulu de jos	4.04	11.09	—	Szolnok	11.14	12.28
Șibot	4.35	11.43	—	Arad	3.35	5.30
Orăștia	5.02	12.13	—	Glogovaț	4.00	6.20
Simeria (Piski)	5.44	1.22	—	Gyrok	4.16	6.39
Deva	6.05	1.48	—	Pauliș	4.47	7.19
Branicica	6.34	2.21	—	Radna-Lipova	5.02	7.39
Ilia	7.01	2.54	—	Conop	5.57	8.49
Gurasada	7.15	3.09	—	Bérvova	6.18	9.18
Zam	7.49	3.48	—	Soborșin	7.11	10.27
Soborșin	8.32	4.37	—	Zam	7.48	11.18
Bérvova	9.19	5.30	—	Gurasada	8.22	11.57
Conop	9.40	5.58	—	Ilia	8.40	12.27
Radna-Lipova	10.16	6.38	8.24	Branicica	9.02	12.57
Pauliș	10.32	6.56	8.41	Deva	9.32	1.45
Gyrok	10.48	7.15	9.01	Simeria (Piski)	10.12	2.58
Glogovaț	11.17	7.48	9.30	Orăștia	10.47	3.46
Arad	12.32	8.05	9.45	Șibot	11.14	4.20
Szolnok	12.00	8.45	6.10	Vințulu de jos	11.46	5.06
Budapesta	4.00	2.10	7.27	Alba-Iulia	12.21	6.15
Viena	7.44	6.40	—	Teiuș	12.53	7.00
	6.20	—	—			
Arad-Timișóra			Simeria (Piski) Petroșeni			
	Tren omnibus	Tren de persoane		Tren omnibus		
Arad	6.00	12.30		Simeria	3.08	
Aradul nou	6.26	12.54		Streiu	3.45	
Németh-Ságh	6.51	1.19		Hategu	4.33	
Vinga	7.28	1.50		Pui	5.19	
Orczifalva	7.49	2.12		Crivadia	6.05	
Merczifalva	8.09	2.30		Banița	6.43	
Timișóra	8.58	3.15		Petroșeni	7.00	
Timișóra-Arad			Petroșeni-Simeria (Piski)			
	Tren de persoane	Tren omnibus		Tren omnibus		
Timișóra	12.25	5.00		Petroșeni	8.56	
Merczifalva	1.16	5.56		Banița	9.37	
Orczifalva	1.34	6.16		Crivadia	10.09	
Vinga	2.04	6.50		Pui	10.48	
Németh-Ságh	2.25	7.11		Hategu	11.26	
Aradul nou	2.54	7.44		Streiu	12.06	
Arad	3.10	8.00		Simeria	12.37	

Nota: Órele de noapte sunt cele dintre liniile gróse.

Tipografia ALEXI, Brașov.

Tipografia ALI